

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 779/2024
26.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Александар Бзенић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Тања Савић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2922/2023 од 06.11.2023. године, у седници одржаној 26.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2922/2023 од 06.11.2023. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Нишу П1 2/23 од 05.05.2023. године, у усвајајућем делу ставова првог и трећег изреке и у ставу четвртом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужили на име накнаде трошкова ревизијског поступка исплати 33.750,00 динара, у року од 8 дана од пријема писаног отправака пресуде.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу П1 2/23 од 05.05.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужили, на име накнаде материјалне штете - изгубљене зараде, за период од 13.06.2014. године, закључно са априлом 2015. године, исплати 349.377,00 динара, са законском затезном каматом од 05.05.2023. године, као дана пресуђења до исплате, а одбијен као неоснован тужбени захтев за већи износ од досуђеног до траженог износа од 5.040.911,30 динара, за период од 01.05.2015. године до 30.04.2022. године, са законском затезном каматом од 08.07.2022. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужили плаћа месечну ренту почев од 01.05.2022. године па убудуће, док за то постоје законски разлози у износу од 36.790,00 динара до 05. у месецу за претходни месец, са законском затезном каматом почев од

05. у месецу за претходни месец до коначне исплате сваке рате појединачно. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете из догађаја од 13.06.2014. године исплати за претрпљене физичке болове 150.000,00 динара, за претрпљени страх 100.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због наружености 50.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења животне активности 500.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 05.05.2023. године као пресуђења до исплате, а одбијен тужбени захтев за исплату већег износа од досуђеног износа од 500.000,00 динара до траженог износа од 800.000,00 динара, на име накнаде за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, са законском затезном каматом. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 430.969,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2922/2023 од 06.11.2023. године, ставом првим изреке, првостепена пресуда је преиначена у усвајајућем делу ставова првог и трећег изреке и у ставу четвртм изреке, тако што је тужбени захтев и захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка одбијен као неоснован и обавезана тужиља да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 247.125,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, из свих законских разлога.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код туженог у кројачкој радњи „ВВ“ на пословима кројача од 02.06.2014. године. Дана 13.06.2014. године у просторијама кројачке радње је претпела повреду, на тај начин што се на молбу контролора у кројачкој радњи, запослене ГГ да проба сукњу, попела на трножни табуре, изгубила равнотежу и пала на под, којом приликом је задобила повреду у виду потпуног прелома десне жбичне кости на типичном месту квалификовано као тешка телесна повреда са знатним и трајним оштећењем функције важног дела тела, јер се у току лечења као последица повређивања код тужиље развила „Судекова болест“. Тужиља је трпела физичке болове и страх трајања и интензитета описаних у налазу вештака судске медицине и ортопеда, умањена јој је животна активност 25%-30% због чега трпи душевне болове, а код тужиље постоји и наруженост средњег степена на граници према лаком, јер је присутно стање на десној шапи тужиље изменило првобитни облик шаке, чији смањени обим мишића и савијеност прстију скрећу пажњу околине. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке утврђено је да је тужиља претпела материјалну штету у виду изгубљене зараде за период од дана повређивања 13.06.2014. године до 01.05.2015. године када је завршено примарно активно лечење у износу од 349.377,00 динара.

На овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је применио материјално право из члана 164. Закона о раду, чл. 154, 173, 174, 177. и 195. Закона о облигационим односима и члана 9. Закона о безбедности и здравља на раду и оценио да постоји основ одговорности туженог за материјалну штету у виду изгубљене зараде за време потпуне неспособности тужиље за рад и за нематеријалну штету коју је тужиља због повреде на раду претрпела, самим тим и обавеза туженог да их тужиљи накнади.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је усвајајући део тужбеног захтева одбио као неоснован. Према датим разлозима, повреда тужиље у смислу прописа о безбедности и заштити на раду се не може сматрати повредом на раду, јер није узрочно везана за обављање послова и радних задатака будући да до повређивања тужиље није дошло у обављању радног задатка по наређењу туженог. Не може се сматрати да постоји одговорности туженог ни као имаоца опасне ствари, јер се треножни табуре, ако се употребљава за седење, као основну намену, не може сматрати опасном ствари, а пробање одевних предмета не представља опасну делатност. Штета коју је тужиља претрпела последица је искључиво њене погрешне процене и одлуке, која се може приписати њеној непажњи, коју послодавац није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити, па на страни туженог нема објективне одговорности за штету у смислу члана 174. ЗОО, субјективне, односно одговорности по основу кривице, у смислу члана 154. став 1. ЗОО, нити одговорности по основу створеног ризика из члана 154. став 2. ЗОО.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом тужиље указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев у усвајајућем делу.

Под повредом на раду подразумева се повреда која је узрочно везана за обављање послова и задатака повређеног радника, а одговорност послодавца за накнаду штете запосленог због повреде на раду зависи од основа и услова одговорности. Основ одговорности је кривица послодавца за штетну радњу или пропуштање предузимања радње, ризик од опасне ствари чији је ималац послодавац или ризик од обављања опасне делатности којом се послодавац бави. Кривица послодавца се претпоставља, а пошто се ради о оборивој претпоставци послодавац може доказивати да је штета настала без његове кривице, а што у конкретном случају тужени није доказао.

Тужиља је као запослена код туженог критичном приликом поступајући по молби контролора у кројачкој радњи, запослене ГГ да проба сукњу, претрпела повреду на раду у вези са опасном ствари - треножним табуреом, који је својим положајем, обликом и нестабилношћу утицао на пад тужиље и настанак повреде. У наведеном се огледа узрочно-последична веза између руковања опасном ствари и настале штете, за коју тужени одговара по општим начелима одговорности за штету коју запослени претпи на раду и по правилима објективне одговорности као власник опасне ствари, како је то правилно закључио првостепени суд. Начин повређивања и околности под којима је дошло до повређивања тужиље не воде ослобађању од одговорности туженог, у смислу члана 177 став 2. ЗОО, а на страни тужиље, и по оцени Врховног суда, критичном приликом није било пропуста у раду и не постоје друге околности које би

указале на њен допринос насталој штети, имајући у виду да је критичном приликом поступила по молби контролора у кројачкој радњи, такође запослене код туженог.

Узрок изгубљене зараде тужиле има свој основ у повреди на раду код туженог, па је тужени у обавези да отклони штетне последице које је тужилца претпела у својој имовини. Према одредби члана 195. став 1. ЗПП ко другоме нанесе телесну повреду или му наруши здравље, дужан је накнадити му, између осталог, зараду изгубљену због неспособности за рад за време лечења. У том смислу накнада материјалне штете у виду измакле користи односи се на губитак у заради коју би оштећени остваривао да није дошло до повређивања. У смислу члана 189. став 3. ЗОО при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се основано могао очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем. Следом наведеног, правилно је првостепени суд обавезао туженог да тужилци на име изгубљене зараде за период од дана настанка штете до завршетка лечења исплати износ утврђен из налаза и мишљења судског вештака економско финансијске струке.

Приликом одмеравања висине накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове, страх, душевне болове због наружености и због умањења животне активности, правилно је првостепени суд оценио све околности из члана 200. Закона о облигационим односима имајући у виду врсту и тежину телесне повреде тужиле, трајање и јачину физичког бола и страха, степен наружености и проценат умањења животне активности тужиле због повреде коју је тужилца претпела на раду. При томе је првостепени суд водио рачуна о томе да накнада буде адекватна значају повређеног добра, циљу коме служи те природу и друштвеној сврси обештећења, па се по оцени Врховног суда висина накнаде нематеријалне штете досуђена тужилци по свим видовима нематеријалне штете може сматрати правичном за обе парничне странке.

Из наведених разлога Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП, ставом првим изреке преиначио другостепену пресуду тако што је одбио, као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду у усвајајућем делу одлуке о главном захтеву, као и одлуку о трошковима парничног поступка садржану у првостепеној пресуди која је донета правилном применом одредби чл. 153, 154. и 163. ЗПП, Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе из Закона о судским таксама, према коначном успеху тужиле у спору.

Тужилци према успеху ревизијском поступку, применом одредби чл. 153, 154. и 163. ЗПП и према вредности предмета спора побијеног дела правноснажне пресуде (1.149.377,00 динара) припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка у границама постављеног и опредељеног захтева за састав ревизије у износу од 33.750,00 . динара, применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Из наведених разлога, применом члана 165. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**